

แนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
Guidelines for academic administration of education expansion
schools under Pathum Thani Primary Education service area Office 2

ศดาญ จูรูทา¹ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ²
Sadayu Juruta, Pimolpun Phetsombat

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ และ 2) ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 248 คน และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส ได้แก่ (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการประชุมวางแผนเพื่อจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง (2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาการวิเคราะห์หลักสูตรและนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา (3) การวัด ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินให้ตรงตามหลักสูตรและตัวชี้วัด และการวัดผลกับศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ (4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการส่งเสริมให้ครูได้ทำงานวิจัย และนำผลการวิจัยมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ มีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการของครูในการผลิตสื่อ นวัตกรรมทางการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อ และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี (6) การนิเทศภายใน

Received: 2023-03-02 **Revised:** 2023-03-21 **Accepted:** 2023-03-22

¹ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี Faculty of Technical Education Rajamangala University of Technology Thanyaburi. Corresponding Author e-mail: Pimolpun_p@rmutt.ac.th

² คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี Faculty of Technical Education Rajamangala University of Technology Thanyaburi. e-mail: Pimolpun_p@rmutt.ac.th

สถานศึกษา มีการกำหนดปฏิทินการออกนิเทศติดตามกระบวนการเรียนการสอนของครูร่วมกัน (7) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีการเตรียมการจัดระบบโครงสร้างภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำสำคัญ (Keywords): การบริหารงานวิชาการ; สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

Abstract

This research aimed to 1) investigate the current and desirable state of academic administration, and 2) explore the practical approach to academic administration for the education expansion schools under Pathum Thani Primary Education Service Area Office 2. The research sample consisted of 248 teachers from the education expansion schools under Pathum Thani Primary Education Service Area Office 2. The key informants included five school administrators. The instruments were questionnaires and interview forms. To analyze the data, the researcher conducted statistics consisting of frequency, mean, percentage, standard deviation, PNI modified, and content analysis for the qualitative study. The findings revealed that 1) the current and desirable states of academic administration at Pathum Thani Primary Education Service Area Office 2 were moderate and high, respectively. 2) The practical approach to academic administration was comprised of seven areas: (1) School curriculum development: A planning meeting was held to prepare the curriculum of the school in line with the core curriculum. (2) Learning process development based on the curriculum of educational institutions: Teaching and learning management were consistent with the school curriculum; curriculum analysis was basic information about schools. (3) Measurement, evaluation, and transfer of learning outcomes: Measurement and evaluation were established to meet the curriculum and indicators. The assessment conformed to the potential of learners. (4) Research to improve the quality of education: Teachers were encouraged to do research and implement the findings to develop the teaching and learning process. (5) Innovative media and educational technology: sufficient budgets were allocated to meet teachers' requirements in media production, learning innovation, encouraging teachers to create media and technology. (6) Educational supervision: a supervision calendar was set to monitor the teaching and learning process. (7) Internal quality assurance system: The preparation organized the structure within the educational

institution to support the assessment of the quality assurance system within the educational institution.

Keywords: Academic Administration; Pathum Thani Primary Education Service Area Office 2

บทนำ (Introduction)

การจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผลได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวง โดยให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษา ในอำนาจหน้าที่ของตนแล้วแต่กรณี ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดขอบข่ายกิจการบริหาร และจัดการสถานศึกษาออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

การบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักของโรงเรียน เพราะไม่ว่าโรงเรียนประเภทใด มาตรฐานหรือคุณภาพของการจัดการศึกษา จะได้รับพิจารณาจากผลงานวิชาการเป็นสำคัญ นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 17 ด้าน คือการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศ การศึกษาการแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มี ความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ

สถานศึกษาและองค์กรอื่นการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อการศึกษา การพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 67 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาปทุมธานี เขต 2, 2564) ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (O-NET) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563 ในภาพรวมพบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยรวมความสามารถทั้ง 4 ด้าน เฉลี่ยร้อยละ 33.34 โดยมีคะแนนรายด้านคณิตศาสตร์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 22.58 รายด้านภาษาไทย มีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 51.65 รายด้านวิทยาศาสตร์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 28.93 และรายด้านภาษาอังกฤษ มีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 30.20 ซึ่งมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศในภาพรวม ความสามารถทั้ง 4 ด้าน ซึ่งในด้านคณิตศาสตร์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ -4.15 ด้านภาษาไทย มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ -3.49 ด้านวิทยาศาสตร์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ -1.15 ด้านภาษาอังกฤษ มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ -3.05 ซึ่งจะได้้นำผลการประเมินไปพัฒนาต่อไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2, 2564) ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดจากการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด ทั้งนี้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีการติดต่อประสานงานและทำกิจกรรมร่วมกันภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษา หรือระหว่างกลุ่มเครือข่ายในด้านวิชาการ เช่น กิจกรรมการแข่งขันทักษะทาง วิชาการ กิจกรรมการแข่งขันทักษะทางด้านภาษา กิจกรรมการเปิดบ้านวิชาการระดับเครือข่าย ซึ่ง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขยายโอกาสจะประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหาร สถานศึกษาจำเป็นต้องนำความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ ทางด้านแนวทางการพัฒนาให้เกิด ประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิชาการ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เพื่อศึกษาและหาแนวทางในการ พัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส อันจะส่งผลต่อการบริหารและการ จัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและบรรลุเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ สำหรับ โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 21 แห่ง โดยมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 747 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 248 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เคร็จซี่ และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างอิงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ด้วยวิธีการสุ่มแบบระบบ

2) ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 แบบ ดังนี้

3.1 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดและทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยโครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการศึกษาการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และการหาความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ที่ค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.98

3.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามลำดับ ดังนี้

(1) บันทึกเสนอคณะกรรมการครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

(2) นำหนังสือเสนอผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วนำหนังสือที่ผ่านการพิจารณาแล้วเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาส ที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

(3) ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 248 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ตามลำดับ ดังนี้

(1) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ถึงผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

(2) ผู้วิจัยประสานงานกับกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและดำเนินการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ด้วยตนเอง จำนวน 5 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ที่เก็บรวบรวมได้นำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อประมวลผลและหาค่าสถิติโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

(2) นำข้อมูลในแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อและภาพรวม นำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

(3) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอข้อมูลในรูปความเรียงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 65.33 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 70.56 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 56.45

2. ผลการวิเคราะห์การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 และดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified)

การบริหารงานวิชาการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			โดยรวม รายด้าน	
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	PNI modified	ลำดับ
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.36	0.55	น้อย	4.36	0.43	มาก	0.84	1
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา	3.16	0.66	ปานกลาง	4.63	0.38	มากที่สุด	0.46	5
3. การวัด ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	2.78	0.56	ปานกลาง	4.33	0.39	มาก	0.56	3
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.12	1.10	ปานกลาง	4.74	0.37	มากที่สุด	0.52	4
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้	2.88	0.62	ปานกลาง	4.55	0.41	มากที่สุด	0.58	2
6. การนิเทศภายในสถานศึกษา	3.70	0.64	มาก	4.15	0.49	มาก	0.12	7
7. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	3.34	0.58	ปานกลาง	4.43	0.36	มาก	0.33	6
รวม	3.05	0.67	ปานกลาง	4.46	0.40	มาก	0.49	

จากตาราง 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.64) รองลงมา คือ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.58) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ($\bar{X} = 2.36$, S.D. = 0.55)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.40) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.37) รองลงมา คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.38) และ การนิเทศภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.49) ลำดับความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อันดับแรกได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (PNI=0.84) 0.84 อันดับสองได้แก่ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ (PNI=0.58) อันดับสามได้แก่ ด้านการวัด ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน (PNI=0.56)

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้ ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน ประชุมวางแผนเพื่อจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนการศึกษาของกระทรวงฯ ประสานความร่วมมือจากชุมชน วัด คณะกรรมการสถานศึกษา เห็นชอบร่างโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา ประเมินหลักสูตรในปีที่ผ่านมาเพื่อทำการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ชุมชนสังคม ส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรไปใช้จริงโดยการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตรงตามหลักสูตรสถานศึกษา

3.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรสร้างจิตสำนึกให้ครูผู้สอนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ฝึกฝนพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ทั้งกิจกรรมกระบวนการเรียนการสอน สื่อ ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้ ที่ทันสมัย เทคโนโลยี เข้ามาใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยใช้กระบวนการ (PLC) เข้ามาประยุกต์ใช้ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้การปฏิบัติจริง ผู้เรียนได้ลงมือทำ ผู้บริหารและครูควรจัดทำหลักสูตร ศึกษาหลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่ตรงตามตัวชี้วัด ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

3.3 ด้านการวัด ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารร่วมกับคณะครูประชุมเชิงปฏิบัติการ ถึงแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แต่งตั้งคณะกรรมการ จัดเก็บเอกสารอย่างเป็นระบบ ฝ่ายวิชาการจัดอบรมครูให้มีความรู้ด้านการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย และตรงตามศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ รายงานผลการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงต่อหน่วยงานต้นสังกัด

3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารจัดประชุมวางแผนมอบหมาย คณะครู ให้ติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน เมื่อมีโอกาสถือเป็นการพัฒนา ให้เข้าใจงานวิจัยในชั้นให้มากยิ่งขึ้น มุ่งเน้นให้ครูมีความรู้ด้านงานวิจัยในชั้นเรียน โดยศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยพิจารณาจากจุดเด่น จุดด้อย และแก้ปัญหาตามที่เจอ กระตุ้นให้ครูได้ทำการวิจัย และนำผลการวิจัยมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการของครูในการผลิตสื่อ นวัตกรรมทางการเรียนรู้ ส่งเสริมครูเข้ารับการพัฒนาตนเองในการผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องครูควรประเมินการใช้สื่อนวัตกรรมทางการเรียนรู้ ติดตาม ชี้แนะแนวทางการใช้สื่อที่ถูกต้องเหมาะสมตามวัยของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายเหมาะกับวัยของผู้เรียน

3.6 ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ คณะครูร่วมกันกำหนด ปฏิทินการออกนิเทศติดตามกระบวนการเรียนการสอนของครูร่วมกัน การนิเทศถือเป็นกระบวนการที่ช่วยเหลือครู ให้คำชี้แนะเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเรียนการสอนของครู ผู้บริหารควรกำหนดการนิเทศครูแบบกัลยาณมิตรภาคเรียนละ 1 ครั้ง สถานศึกษาควรนำผลการนิเทศไปแก้ปัญหาอย่างจริงจัง แจ้งครูรับฟังผลการนิเทศการเรียนการสอนจากผู้บริหารหรือฝ่ายวิชาการเพื่อพัฒนาตนเอง

3.7 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนร่วมวางแผน กำหนดภารกิจ วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์และความสำเร็จของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาตามองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษา ทุกฝ่ายร่วมประเมินและรายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาการสอนของครู

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เป็นรายด้านสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารและครูมีภาระหน้าที่ ส่วนใหญ่ไปกับการประชุมและอบรม จนไม่ได้ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร และขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานหลักสูตร หลังจากประเมินผลการใช้หลักสูตรแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัณหา โตสกุล (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 พบว่า ด้านหลักสูตร ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ขาดเอกสารประกอบหลักสูตร ครูไม่มีเวลาศึกษาหลักสูตรก่อนสอน ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรน้อย และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมยศ กาญจนะ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 พบว่า ด้านที่มีการบริหารงานวิชาการต่ำที่สุดคือด้านงานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา จากการศึกษา สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา พบว่าสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนมีภาระงานมากได้รับมอบหมายงานอื่นมากกว่าการสอน สอนในวิชาที่ไม่ถนัด ครูไม่ครบชั้น แผนการสอนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัณหา โตสกุล (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ปัญหาครูศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล ภาระงานสอนของครูไม่เป็นไปตามความถนัด ครูขาดความรับผิดชอบงานที่มอบหมาย อัตราากำลังครูไม่พอเพียง ครูไม่มีแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อไม่เพียงพอ ปัญหาครอบครัวของเด็ก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เบญจมาศ เจริญสุข (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 พบว่า ด้านการเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการวัด ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านการวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน พบว่าสภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเทียบโอนผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนขาดคุณสมบัติ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัณหา โตสกุล (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 พบว่า ด้านการวัดและประเมินผลที่มีค่าเฉลี่ยปานกลาง เพราะครูศึกษาเรื่องการวัดผล

ประเมินผลหาเทคนิควิธีในการเลือกใช้เครื่องมือไม่ถูกต้อง ครูไม่ทราบธรรมชาติวิชาซึ่งบางวิชาต้องวัดโดยการปฏิบัติจริง ครูไม่เห็นความสำคัญของการสอบวัดผลและประเมินผล และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุราสินี เสน่ห์ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จากการศึกษา สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย ครูผู้สอนจะต้องใช้เวลาในการทำค่อนข้างมากจึงทำให้ผลที่ได้ไม่ได้นำมาแก้ไขปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนอย่างแท้จริงซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พงศ์ศักดิ์ จิตสะอาด (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1-2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พชรินทร์ โคตรสมบัติ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีปัญหาปานกลาง

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ พบว่า สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก ครูผู้สอนมีการผลิตและพัฒนาสื่อที่ยังขาดคุณภาพในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนขาดทักษะในการผลิตสื่อ การที่ครูสอนไม่ตรงตามความถนัดสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวลิท เกิดทิพย์ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหารเพื่อการปฏิรูปศึกษา ทศวรรษที่สอง (2552 – 2561) พบว่า ประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาในเขตภาคใต้พบปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์งบประมาณคนและการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง

1.6 ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาต้องเข้ารับการนิเทศจากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อนำผลการนิเทศไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา และผู้บริหารในสถานศึกษามีการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัณหา โตสกุล (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3

พบว่า ด้านการนิเทศการเรียนการสอน ศิษยานิเทศก์มีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่องให้ครูได้รับความรู้อย่างเต็มที่ มีการบริการสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนครูให้ความสำคัญ ครูยอมรับและไว้วางใจกัน และสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของปัญญา สระทองแยง (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนบึงพินาสสามัคคี อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 พบว่า ด้านการนิเทศ และการประเมินผลด้านการสอนมีอันดับมาก

1.7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะงานประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาจะต้องเผยแพร่ ออกสู่สาธารณชนให้ได้รับทราบถึงประสิทธิภาพทางการศึกษาของสถานศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ถูกต้องและเหมาะสมกับการใช้ ผู้บริหารกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมาย ความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จริยา แดงอ่อนและพิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษากับประสิทธิภาพ พบว่า การสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบเพื่อนช่วยเพื่อนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมยศ กาญจนะ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้ให้แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่าสถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศกำกับ ติดตาม การจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษา ในระหว่างภาคเรียน เพื่อนำผลมาปรับปรุงแก้ไข

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรกำหนดการประชุมวางแผนเพื่อจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงฯ มีการวิเคราะห์บริบทความต้องการของชุมชนที่นักเรียนได้อาศัยและจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ประชุมประสานความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนวัด เห็นชอบร่างโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาบุคลากรของชุมชน ส่งเสริมให้ครูได้มีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาหลักสูตรอย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตรในปีที่ผ่านมาเพื่อนำปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้

สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ชุมชน สังคม ส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรไปใช้จริงโดยการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตรงตามหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัทพร อูระงาม (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดยืดหยุ่น

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตรและนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และเป็นปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุด การศึกษานโยบายการพัฒนาหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอาจเป็นเพราะการศึกษานโยบายการพัฒนาหลักสูตรทำให้ได้หลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้ทำการวิจัยในชั้นเรียนหรือวิจัยนักเรียนเป็นรายบุคคลมาจัดหรือแก้ปัญหาการเรียนการสอนให้กับนักเรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยอย่างจริงจังเมื่อพบนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนโดยการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูในโรงเรียน เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครูและนักเรียน เนื่องจากสถานศึกษาขนาดเล็กจะมีความจำกัดที่จำนวนบุคลากรครูที่น้อย การจัดการเรียนการสอนจึงต้องอาศัยสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาช่วยและครูควรพัฒนาตนเองในด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครายุทธ ศรีใจอินทร์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กแบบร่วมเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้ปฏิบัติการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอนการพัฒนาครูให้จัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านการวัด ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาควรกำหนดระเบียบการวัดและประเมินให้ตรงตามหลักสูตรและตัวชี้วัด และการวัดผลกับศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบเรื่องการทำกับดูลผลการวัดผลและประเมินผล เพื่อให้ครูมีกระบวนการวัดและประเมินผลที่ตรงตามตัวชี้วัดตามสาระการเรียนรู้ การทบทวนให้ความรู้บุคลากรครูให้รับผิดชอบในงานวัดผลและประเมินผลอย่างจริงจังและการวัดผลนั้นต้องมีสภาพจริง มิให้ประเมินตามความชอบของครู เพื่อจะได้ นำผลการวัดและประเมินผล มาพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ฝ่ายวิชาการพัฒนาระบบการวัดผลและประเมินให้มีมาตรฐานสะดวกรวดเร็วใช้ได้ทุกวัย ไม่เป็นปัญหาต่อครูที่อายุมากในการกรอกข้อมูล ฝ่ายวิชาการจัดอบรมครูให้มีความรู้ด้านการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย และตรงตามศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนกำหนดแผนปฏิบัติงานประจำปี ประชุมชี้แจงกำหนดการวัดผลประเมินผลให้ตรงตามสภาพจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยญา บุญเจริญ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพพึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนที่สังกัดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนควรมีการกำหนด

นโยบายเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลร่วมกับครู และฝ่ายวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้คิดละเอียดลออ เป็นลำดับขั้นตอนสะท้อนให้เห็นว่า การบริหารงานทางวิชาการโดยเฉพาะในเรื่องของการสอนนั้นสามารถแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนหรือไม่ หากมีการบริหารวิชาการที่มีการวัดและประเมินผลข้อมูลที่เป็นระบบ

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีแนวทางบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาควรให้ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนเพราะเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล เพื่อส่งเสริมให้ครูมีความรู้และหาทางช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูได้ทำงานวิจัยสองครั้งต่อปีการศึกษากระตุ้นให้ครูได้ทำการวิจัย และนำผลการวิจัยมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและยังส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมในเรื่องการวิจัยในชั้นเรียน เมื่อมีโอกาสถือเป็นการพัฒนา ให้เข้าใจงานวิจัยในชั้นให้มากยิ่งขึ้นประสานความร่วมมือจากคณะครูให้มีผลงานด้านวิจัยตามแผนยุทธศาสตร์ และพัฒนาศักยภาพครูและนักเรียนไปพร้อม ๆ กัน มุ่งเน้นให้ครูมีความรู้ด้านงานวิจัยในชั้นเรียน โดยศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยพิจารณาจากจุดเด่น จุดด้อย และแก้ปัญหาตามสภาพความเป็นจริง ฝ่ายวิชาการติดตามงานวิจัยของครูเป็นระยะ ๆ และให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาด้านการทำงานวิจัยของครู เพื่อพัฒนาครูสู่ครูมืออาชีพพัฒนาสื่อนวัตกรรมนำไปสู่กระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมยศ กาญจนะ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการงานวิจัยในชั้นเรียนนั้น สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนของครูหาแนวทางแก้ไขปัญหาและวางแผนการทํางานวิจัยในชั้นเรียนของครู

2.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ มีแนวทางบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการของครูในการผลิตสื่อ นวัตกรรมทางการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อ และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอนอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมครูเข้ารับการพัฒนาด้านตนเองในการผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องหัวหน้าฝ่ายวิชาการและครูร่วมประเมินการใช้สื่อ นวัตกรรมทางการเรียนรู้ของครู ติดตาม ชี้แนะ แนวทางการใช้สื่อที่ถูกต้องเหมาะสมตามวัยของผู้เรียนก่อนที่จะนำไปประกอบการเรียนการสอนประสานความร่วมมือกับองค์กรภายนอกเพื่อจัดหางบประมาณและสื่อเข้ามาใช้ในโรงเรียน ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายเหมาะกับวัยของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวลิขิต เกิดทิพย์ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหารเพื่อการปฏิรูปศึกษา ทศวรรษที่สอง พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนครูผู้สอนให้ได้รับการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีเป็นอย่างมากโรงเรียนควรให้ความสำคัญควบคู่กันทั้งในด้านทรัพยากรและการใช้เทคโนโลยีด้านบริหารการศึกษาและจัดการเรียนการสอน

2.6 ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา มีแนวทางบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารควรกำหนดการนิเทศครูแบบกัลยาณมิตรภาคเรียนละ 1 ครั้ง ในการนิเทศ ผู้บริหารไม่จำเป็นต้องกำหนดวันที่แน่ชัด อาจใช้วิธีการเดินตรวจด้วยตนเองก็ถือเป็น การนิเทศครูไปในตัว การนิเทศคือการสร้างความตระหนักให้แก่ครูผู้ที่เกี่ยวข้อง และหาวิธีการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนร่วมกัน สถานศึกษาควรนำผลการนิเทศไปแก้ปัญหาอย่างจริงจัง ฝ่ายวิชาการคณะครูร่วมกันกำหนดปฏิทินการออกนิเทศติดตามกระบวนการเรียนการสอนของครูร่วมกันแบบกัลยาณมิตร แจ้งผลการนิเทศการเรียนการสอนจากผู้บริหารหรือฝ่ายวิชาการ เพื่อพัฒนาครูอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมยศ กาญจนะ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมที่ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีความรู้ในการนิเทศ มีการวางแผนการนิเทศ

2.7 ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีแนวทางบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารควรจัดประชุมเตรียมการจัดระบบโครงสร้างภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานั้น ต้องศึกษาเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาตามตัวบ่งชี้ สร้างความตระหนักแก่คณะครู ยึดเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก งานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การรายงานผลการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่ายของโรงเรียนทั้งหมด จึงมองว่าถ้าบริหารจัดการโรงเรียนที่ดีอยู่แล้วผลการประกันคุณภาพทางการศึกษาต้องสอดคล้องกับบริบทการบริหารงานในสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษาทุกคนร่วมวางแผน กำหนดภารกิจ วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์และความสำเร็จของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษา ตามองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษาฝ่ายวิชาการ ผู้บริหาร ครูมีส่วนร่วมในการประเมินและรายงานการประกันคุณภาพทางการศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมยศ กาญจนะ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 พบว่า สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศกำกับติดตาม การจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาในระหว่างภาคเรียน เพื่อนำผลมาปรับปรุง แก้ไข ระบบประกันคุณภาพให้มีประสิทธิภาพเพื่อจัดทำรายงานเผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยเพื่อนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง และร่วมจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และออกแบบหน่วยจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

1.2 ผู้บริหารควรมีชี้แจงนโยบายของสำนักงานเขตต้นสังกัด และนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ให้เข้าใจในแนวเดียวกัน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรชี้แจงแนวทางการวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน เพื่อให้ผู้รับผิดชอบงานและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจแนวทางขอสถานศึกษาอย่างถูกต้อง

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์ปัญหาจากการจัดการเรียนการสอน กิจกรรม PLC และนำปัญหาที่พบมาวิเคราะห์และจัดทำวิจัยในชั้นเรียน

1.5 ผู้บริหารควร มอบหมายผู้ที่รับผิดชอบด้านการจัดทำทะเบียนสื่อ นวัตกรรม ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมและนำมาวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการใช้สื่อ นวัตกรรม

1.6 ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่ และกำหนดแนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด ดำเนินการจัดการนิเทศให้ครอบคลุมทุกด้าน

1.7 ผู้บริหารควรมีการสร้างความรู้เข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับนโยบาย จุดเน้น หลักการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำมาวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับค่าเป้าหมายของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสที่ได้รับรางวัลหรือประสบผลสำเร็จสู่ความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนให้สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กัณหา โตสกุล. (2558). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.*
- จรรยา แต่งอ่อนและพิมพ์พรพรรณ เพชรสมบัติ. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศภายใน สถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี*

- ชัยญา บุญเจริญ. (2560). สภาพพึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนที่สังกัดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครตามแนวคิดทักษะความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลิต เกิดทิพย์. (2558). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับผู้บริหารเพื่อการปฏิรูปศึกษา ทศวรรษที่สอง (2552 – 2561). วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 21 (2), 162–182
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). วิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เบญจมาศ เจริญสุข. (2556). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
- ปัญญา สระทองแยง. (2557). แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน บึงพินาสามัคคี อำเภอบรรพตพิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์, นครสวรรค์
- พัชรินทร์ โคตรสมบัติ. (2558). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- พงศ์ศักดิ์ จิตสะอาด. (2560). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1-2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย.
- สุธาสนี เสน่ห์. (2556). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สมยศ กาญจนะ. (2557). แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2547). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- อัทพร อูระงาม. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา

มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.

อัครายุทธ ศรีใจอินทร์. (2562). การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารงานวิชาการตามระบบการประกัน
คุณภาพ การศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กแบบรวมเรียน. วิทยานิพนธ์ครุศา
สตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.